

Kunnskapsdepartementet
Pettersen Kristin Bjarke
Postboks 8119 - Dep
0032 Oslo

Høring om endringer i barnehageloven og opplæringsloven - barn med særlige behov

Det vises til høringsbrev av 13.10.2015 vedrørende forslag til endringer i barnehageloven og opplæringsloven – barn med særlige behov. Frist for uttalelse er 13. januar 2016.

Fylkesmannen i Troms er positiv til at alle rettighetene for barn under opplæringspliktig alder i opplæringsloven overføres til barnehageloven. Vi mener at forslaget om å overføre bestemmelsene i opplæringsloven for barn under opplæringspliktig alder til barnehageloven vil bidra til å styrke barns rettigheter og gi et mer brukervennlig regelverk.

Fylkesmannen i Troms støtter videre at gjeldende ordlyd som per i dag fremgår av opplæringsloven videreføres i barnehageloven. Som departementet selv skriver er barn med særlige behov en svært mangfoldig gruppe og de kan ha svært ulike behov.

I tillegg har Fylkesmannen følgende innspill/merknader til høringsnotatet om forslag til endringer i barnehageloven:

Vedrørende systemkrav knyttet til kommunens plikter overfor barn med særlige behov

Opplæringsloven har egen bestemmelse om at skoleeier (kommunen) må ha et forsvarlig system for å sikre at denne lovens bestemmelser oppfylles. Barnehageloven har ingen tilsvarende bestemmelse. Når reglene om spesialpedagogisk hjelp flyttes fra opplæringsloven til barnehageloven, oppstår spørsmålet om det kan stilles krav til at barnehagemyndigheten (kommunen) må ha et forsvarlig system for (fortsett) å sikre at de barna som har rett til spesialpedagogisk hjelp, får oppfylt denne retten. Fylkesmannen kan ikke se at dette er problematisert i høringsnotatet og vi ber derfor om at departementet vurderer dette særskilt i det videre lovarbeidet, og at det tas inn nødvendige presiseringer. Dette spørsmålet har spesielt stor betydning for innretningen av Fylkesmannens tilsyn på området.

Vedrørende kommunens plikt til å sikre barn med nedsatt funksjonsevne et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud

I lovforslagets § 19 i første ledd heter det at kommunen skal «sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud slik at barnet kan benytte plass i barnehage. (...)». I bestemmelsens annet ledd heter det at forvaltningsloven kapittel IV-VI ikke gjelder for denne tilretteleggingen av barnehagetilbudet.

Fylkesmannen mener det ville vært hensiktsmessig å gi forvaltningsloven kapittel IV-VI virkning for de avgjørelser som kommunen treffer om tildeling av tilskudd til tilrettelegging av barnehage tilbudet. Selv om bestemmelsen ikke gjelder rettigheter, verken for den enkelte barnehage eller for det enkelte barn eller grupper av barn, blir det likevel tale om tildeling av ressurser og hvor hensynet til likebehandling mellom barnehagene i kommunen må stå sentralt.

Fylkesmannen i Troms er bevisst på at de alminnelige, ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper om saksbehandling gjelder uavhengig av om forvaltningsloven kapittel IV-VI gis anvendelse direkte eller ikke. Men vi mener det ville være en bedre sikring av hensynet til forsvarlig saksbehandling, om tildeling av ressurser til enkeltbarnehager etter lovforslaget § 19 i, skjer i enkeltvedtak etter forvaltningslovens regler. Klageinstans for et slikt vedtak blir kommunens eget klageorgan, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd, og ikke Fylkesmannen slik vi oppfatter at departementet legger til grunn i høringsnotatet punkt 5.4 om klageadgang.

Som støtte for vårt syn på dette punktet viser vi til NOU 2012:1 (Til barnets beste) punkt 18.3.2 («Forslag om rettsliggjøring av kommunens plikt til å yte nødvendige ressurser til barn med nedsatt funksjonsevne») side 306. I nevnte NOU fremkommer det også at utvalget merket seg at mange kommuner har tildelt disse ressursene gjennom enkeltvedtak, noe som samsvarer med vår erfaring i Troms.

Videre mener vi at det bør fremkomme at tilrettelegging av barnehage tilbudet, jf. lovforslagets § 19 i, gjelder barnehagen som sådan (og ikke det enkelte barn). Det vil si at det er den enkelte barnehage som kan søke om ekstra ressurser og som enkeltvedtak skal rettes til, og dermed at det er barnehagen som sådan som vil kunne påklage vedtaket.

Med hilsen

Bård M. Pedersen
fylkesmann

Hilde Bremnes
utdanningsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.